

FIȘA DISCIPLINEI

(masterat)

1. Date despre program

Instituția de învățământ superior	Universitatea “Ștefan cel Mare” Suceava
Facultatea	Istorie și Geografie
Departamentul	Științe umane și social-politice
Domeniul de studii	Relații internaționale și studii europene
Ciclul de studii	Licență
Programul de studii	Managementul relațiilor internaționale și al cooperării transfrontaliere

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	Geopolitica frontierelor și a euroregiunilor				
Titularul activităților de curs	Prof.univ.dr. Florin PINTESCU				
Titularul activităților aplicative					
Anul de studiu	II	Semestrul	3	Tipul de evaluare	E
Regimul disciplinei	Categorია formativă a disciplinei DSI – Discipline de sinteză; DAP – Discipline de aprofundare				DSI
	Categorია de opționalitate a disciplinei: DI - impusă, DO - opțională, DF - facultativă				DI

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I a) Număr de ore, pe săptămână	3	Curs	2	Seminar	1	Laborator/lucrări practice	-	Proiect	-
I b) Totalul de ore (pe semestru) din planul de învățământ	42	Curs	28	Seminar	14	Laborator/lucrări practice	-	Proiect	-

II Distribuția fondului de timp pe semestru:	ore
II a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	35
II b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	35
II c) Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri	35
II d) Tutoriat	
III Examinări	3
IV Alte activități:	-

Total ore studiu individual II (a+b+c+d)	105
Total ore pe semestru (I+II+III+IV)	150
Numărul de credite	6

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

Curriculum	• Nu este cazul
Competențe	• Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

Desfășurarea a cursului	Notebook, videoproiector, ecran de proiecție	
Desfășurare aplicații	Seminar	Notebook, videoproiector, ecran de proiecție
	Laborator	
	Proiect	

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	CP1. Conștientizare și respect pentru punctele de vedere provenite din diferite medii naționale și culturale, europene și non-europene (1 credit); CP2. Abilitatea de gândire abstractă, analiză și sinteză (0,5 credite); CP3. Capacitatea de a aplica cunoștințele în situații practice (0,5 credite); CP4. Capacitatea de a apăra și critica puncte de vedere într-o discuție (0,5 credite); CP5. Capacitatea de a elabora și gestiona proiecte (0,5 credite).
-------------------------	---

Competențe transversale	CP1. Cunoștințe privind dezbaterile teoretice asupra Relațiilor Internaționale și a Colaborării Transfrontaliere (0,5 credite); CP2. Capacitatea de a folosi noțiunile de Relații internaționale și Cooperare Transfrontalieră în diferite contexte și de a le utiliza ca instrumente în cercetarea empirică (0,5 credite); CP3. Capacitatea de a înțelege provocările și oportunitățile transfrontaliere uzuale (0,5 credite); CP4. Capacitatea de a gestiona eficient sarcini multiple și de a stabili priorități concrete (1 credit); CP5. Capacitatea de a furniza o documentație informativă bine organizată în domeniul Relațiilor Internaționale și al cooperării transfrontaliere (0,5 credite).
-------------------------	--

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	- însușirea și valorificarea conceptelor de baza din domeniu: geopolitică, frontiere, poziție, granițe, școală geopolitică, euroregiuni - formarea de capacități necesare pentru recunoaștere, analiză și sinteză a subiectelor esențiale ale geopoliticii și geostrategiei
-----------------------------------	--

8. Conținuturi

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
Geopolitică, geostrategie, geo-economie și geografie politică. Noțiuni introductive	2	<ul style="list-style-type: none"> • prelegerea, • conversația euristică, • exercițiul, • dezbateră, • învățarea prin descoperire, • problematizarea, • studiul de caz, • asaltul de idei, • metodele învățării gândirii critice și prin cooperare 	
Spațiu și teritorialitate	2		
Fenomenul frontierei în sociologia și geografia politică anglo-americană	2		
Abordarea frontierei în viziunea școlilor geopolitice europene	2		
Frontiera europeană. Origini, evoluție, perspective	2		
Regionalizare și federalizare în Europa	2		
Euroregiunile. Perspective geopolitice, geo-economice și geo-culturale	2		
Statul-națiune versus structurile euro-atlantice	2		
Cooperare transfrontalieră sau „ciocnirea civilizațiilor”. Abordări geopolitice	2		
Uniunea Europeană. Perspective geopolitice, geostrategice, geo-economice și geo-culturale.	2		
Dimensiunea geopolitică, geo-economică și geo-culturală a fenomenului globalizării	2		
Etnicitate versus globalizare	2		
Frontiere și globalizare	2		
Poziția geopolitică a României. Trecut, prezent, perspective.	2		
Bibliografie			
<p>*** Colecția revistei „Geopolitica. Revistă de geografie politică, geopolitică și geostrategie”, 2003-2023, București, Asociația de Geopolitică Ion Conea, Editura Top Form</p> <p>BURIAN, Alexandru (2008), Geopolitica lumii contemporane. Curs de lecții, ediția a II-a (revăzută și adăugită), Chișinău, CEP USM.</p> <p>CHAUPRADE, Aymeric, THUAL François (2000), Dicționar de geopolitică. State, concepte, autori, traducere, notă și postfață Șerban Dragomirescu, București, Editura Corint.</p> <p>COHEN, Saul Bernard (2015), Geopolitics: the Geography of International Relations, ediția a treia, Lanham et al., Rowman & Littlefield.</p> <p>DUNGACIU Dan, coordonator (2017), Enciclopedia relațiilor internaționale, vol. I (A-M) – II (N-Z), București, RAO distribuție.</p> <p>EZZATI, Ezzatollah (2009), Geopolitica în secolul XXI, traducerea de Seyed Akbar, Cristina Ciovarnache, Luminița Spănu, București, Editura Top Form.</p> <p>FLINT, Colin, TAYLOR, Peter J. (2018), Political Geography. World-Economy, Nation State and Locality, ediția a șaptea, Routledge, Londra și New York.</p> <p>FOUCHER, Michel (1988), Fronts et frontières. Un tour du monde géopolitique, Paris, Fayard.</p> <p>Idem (2002), Republica europeană între istorii și geografii, Timișoara, Editura Mirton.</p>			

GUȘĂ, Cozmin (2011), Imperialism în postcomunism. Geopolitica dezordinii în fostul lagăr socialist, postfață de Dan Dungaciu, București, Adevărul Holding.

HUNTINGTON, Samuel (2012), Ciocnirea civilizațiilor și refacerea ordinii mondiale, București, Editura Litera Internațional.

KAHN, Sylvain (2008), Geopolitica Uniunii Europene, Chișinău, Editura Cartier.

KAPLAN, Robert D. (2014), Războiul Geografiei. Ce ne spune harta despre conflictele viitoare și lupta împotriva destinului, traducere din limba engleză de Mihnea Gafița, Prefață la ediția în limba română de Paul Dobrescu, București, Editura Litera.

KELLY, Phill (2016), *Classical Geopolitics. A New Analytical Model*, Stanford (California), Stanford University Press.

KLIEMAN, Aharon, Ed. (2015), Great Powers and Geopolitics. International Affairs in a Rebalancing World, New York, Dordrecht, London, Springer International Publishing Switzerland.

PINTESCU, Florin (2010), USA, Russia and the Geopolitical Theatre in the South-Eastern Europe: The Place of Romania, în „Codrul Cosminului”, XVI, 2010, No. 2.

Idem (2011), Relațiile bilaterale dintre Republica Moldova și România în perioada 2000-2010. Considerații geo-economice și geostrategice în „Revista moldovenească de drept internațional și relații internaționale”, Chișinău, nr. 3 (21), 2011.

Idem (2015), Relațiile româno-germane în perioada 1990-2014. Aspecte geo-economice și geopolitice, în Materialele Simpozionului internațional „România între Orient și Occident”, ediția a V-a, Fălticeni (jud. Suceava), 1 noiembrie 2014, secțiunea Istorie, f.l., Editura Little Lamb

Idem (2017), Relațiile româno-ruse în perioada 1991 – prezent. Considerații geoculturale, în Vasiliu Anișor, Palaghia Radion, Deleanu Elena (coordonatori), România între Occident și Orient. România în relațiile internaționale, Iași, Gulliver Publishing. Volum cu materialele ediției a VII-a a Simpozionului științific internațional „România între Occident și Orient”.

Idem (2019), Politicile SUA, Germaniei și Rusiei în spațiul românesc (1990-2018). Considerații geo-economice, geoculturale și geostrategice, Târgoviște, Editura Cetatea de Scaun.

SEIȘANU, Romulus (1996), Principiul naționalităților. Originile, evoluția și elementele constitutive ale naționalității, ediția a doua, București, Editura Albatros.

SEREBRIAN, Oleg (2006), Dicționar de geopolitică, Iași, Editura Polirom.

SIMILEANU, Vasile, SĂGEATĂ, Radu (2009), Geopolitica României, București, Editura Top Form.

Aplicații (Seminar/laborator/proiect)	Nr. ore	Metode de predare	Observații
Frontiera – fenomen social total	2	<ul style="list-style-type: none"> • conversația euristică, • exercițiul, • dezbateră, • învățarea prin descoperire, • problematizarea, • studiul de caz, • asaltul de idei, • metodele învățării gândirii critice și prin cooperare 	
Spațiu vital” și „spațiu de securitate” în teoria frontierelor	2		
Frontiera și „spiritul naționalităților”	2		
Frontiera și blocurile etno-lingvistice	2		
Frontiere etnice, politice, economice și culturale	2		
Fenomenul frontierei în geopolitica statului de dominație	2		
Fenomenul frontierei și teoriile modernizării	2		
Bibliografie			
*** Colecția revistei „Geopolitica. Revistă de geografie politică, geopolitică și geostrategie”, 2003-2019, București, Asociația de Geopolitică Ion Conea, Editura Top Form			
ANCEL, Jacques (1999), Frontierele românești, Pitești, Editura Domino.			
BĂDESCU, Ilie (2004), Tratat de geopolitică, București, Editura Mica Valahie.			
BĂDESCU, Ilie, DUNGACIU, Dan et al. (1995), Sociologia și geopolitica frontierei, vol. I-II, București, Editura Floare Albastră			
BODOCAN, Voicu (1997), Geografie politică, Cluj, Editura Presa Universitară Clujeană.			
BRZEZINSKI, Zbigniew (2000), Marea tablă de șah. Supremația americană și imperativele sale geostrategice, traducere de Aureliana Ionescu, București, Editura Univers Enciclopedic.			
BURIAN, Alexandru (2008), Geopolitica lumii contemporane. Curs de lecții, ediția a II-a (revăzută și adăugită), Chișinău, CEP USM.			
CHAUPRADE, Aymeric, THUAL François (2000), Dicționar de geopolitică. State, concepte, autori, traducere, notă și postfață Șerban Dragomirescu, București, Editura Corint.			
COHEN, Saul Bernard (2015), Geopolitics: the Geography of International Relations, ediția a treia, Lanham et al., Rowman & Littlefield.			

EMANDI, Emil I., BUZATU Gh., CUCU, Vasile S. (editori), – 1994 – Geopolitica, vol. I, Iași, Editura Glasul Bucovinei

DUGHIN, Aleksandr, Bazele geopoliticii, vol. 1, Viitorul geopolitic al Rusiei, București, Editura Eurasiatica, 2011-2012

DUNGACIU Dan, coordonator (2017), Enciclopedia relațiilor internaționale, vol. I (A-M) – II (N-Z), București, RAO distribuție.

EZZATI, Ezzatollah (2009), Geopolitica în secolul XXI, traducerea de Seyed Akbar, Cristina Ciovarnache, Luminița Spănu, București, Editura Top Form.

FLINT, Colin, TAYLOR, Peter J. (2018), Political Geography. World-Economy, Nation State and Locality, ediția a șaptea, Routledge, Londra și New York.

FOUCHER, Michel (1988), Fronts et frontières. Un tour du monde géopolitique, Paris, Fayard.

Idem (2002), Republica europeană între istorii și geografii, Timișoara, Editura Mirton.

GUȘĂ, Cozmin (2011), Imperialism în postcomunism. Geopolitica dezordinii în fostul lagăr socialist, postfață de Dan Dungaciu, București, Adevărul Holding.

HUNTINGTON, Samuel (2012), Ciocnirea civilizațiilor și refacerea ordinii mondiale, București, Editura Litera Internațional.

IONESCU, Mihail E. (2009), Uniunea Europeană și distribuția globală a puterii: viitorul relațiilor transatlantice, în Idem, România Orientală. 160 de ani (1848-2009), București, Editura Militară.

KAHN, Sylvain (2008), Geopolitica Uniunii Europene, Chișinău, Editura Cartier.

KAPLAN, Robert D. (2014), Războiul Geografiei. Ce ne spune harta despre conflictele viitoare și lupta împotriva destinului, traducere din limba engleză de Mihnea Gafița, Prefață la ediția în limba română de Paul Dobrescu, București, Editura Litera.

NEGUȚ, Silviu (2005), Introducere în geopolitică, București, Editura Meteor Press

Idem (2008), Geopolitica. Universul puterii, București, Editura Meteor Press.

NEGUȚ, Silviu, CUCU Vasile, VLAD Liviu Bogdan (2004), Geopolitica României, Târgoviște, Editura Transversal.

PINTESCU, Florin (2010), USA, Russia and the Geopolitical Theatre in the South-Eastern Europe: The Place of Romania, în „Codrul Cosminului”, XVI, 2010, No. 2.

Idem (2011), Relațiile bilaterale dintre Republica Moldova și România în perioada 2000-2010. Considerații geo-economice și geostrategice în „Revista moldovenească de drept internațional și relații internaționale”, Chișinău, nr. 3 (21), 2011.

Idem (2015), Relațiile româno-germane în perioada 1990-2014. Aspecte geo-economice și geopolitice, în Materialele Simpozionului internațional „România între Orient și Occident”, ediția a V-a, Fălticeni (jud. Suceava), 1 noiembrie 2014, secțiunea Istorie, f.l., Editura Little Lamb

Idem (2019), *Politicile SUA, Germaniei și Rusiei în spațiul românesc (1990-2018). Considerații geo-economice, geoculturale și geostrategice*, Târgoviște, Editura Cetatea de Scaun.

SEIȘANU, Romulus (1996), Principiul naționalităților. Originile, evoluția și elementele constitutive ale naționalității, ediția a doua, București, Editura Albatros.

SEREBRIAN, Oleg (2006), Dicționar de geopolitică, Iași, Editura Polirom.

SIMILEANU, Vasile Radu Săgeată (2009), Geopolitica României, București, Editura Top Form.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

- Programul este autorizat de către Ministerul Educației și Cercetării, iar disciplina asigură competențele și aptitudinile care răspund nevoilor asociațiilor profesionale și angajatorilor publici și privați din domeniu.
- Aptitudinile și competențele pe care conținutul disciplinei le asigură cursanților se regăsesc cuprinse în clasificarea ocupațiilor din România (Nomenclatorul COR).

10. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	<ul style="list-style-type: none"> - Conștientizarea și respectul pentru punctele de vedere provenite din diferite medii naționale și culturale, europene și non-europene; - Abilitatea de gândire abstractă, analiză și sinteză; - Capacitatea de a aplica cunoștințele dobândite în situații practice; - Capacitatea de a apăra și critica puncte de vedere într-o discuție; - Capacitatea de a elabora și gestiona proiecte; 	Examen oral, bilete cu două subiecte.	50%

	<p>Cunoștințe privind dezbaterile teoretice asupra Relațiilor Internaționale și a Colaborării Transfrontaliere;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Capacitatea de a folosi noțiunile de Relații internaționale și Cooperare Transfrontalieră în diferite contexte și de a le utiliza ca instrumente în cercetarea empirică; - Capacitatea de a înțelege provocările și oportunitățile transfrontaliere uzuale; - Capacitatea de a gestiona eficient sarcini multiple și de a stabili priorități concrete; - Capacitatea de a furniza o documentație informativă bine organizată în domeniul Relațiilor Internaționale și al cooperării transfrontaliere. 		
Seminar	<ul style="list-style-type: none"> - cunoașterea terminologiei și noțiunilor de bază a disciplinei; - capacitatea de a interpreta fenomene și fapte ce privesc geopolitica românească și europeană; - parcurgerea principalelor lucrări din bibliografia disciplinei 	Prezentarea în echipă și individual a două teme de seminar	50%
Laborator			
Proiect			

10.1. Standard minim de performanță evaluare la curs

- **Standarde minime de performanță (pentru nota 5, la curs):**
 - Cunoașterea noțiunilor de bază ale disciplinei (frontieră, Euroregiune, geopolitică, geocultură, geostrategie, geoeconomie, cooperare transfrontalieră)
- **Standarde de performanță pentru nota 10 (curs):**
 - Parcurgerea principalelor lucrări din bibliografia aferentă cursului;
 - Capacitatea de a interpreta fapte, procese și fenomene referitoare la geopolitica frontierelor și euroregiunilor;

10.2. Standard minim de performanță evaluare la activitatea aplicativă

- **Standarde minime de performanță (pentru nota 5, la seminar):**
 - Prezența la cel puțin două treimi din seminarii;
- Prezentarea unei teme de seminar sau a unei recenzii de carte
- **Standarde de performanță pentru nota 10 (seminar):**
 - Utilizarea adecvată a cunoștințelor de bază din domeniu în lucrări elaborate în cadrul seminarului (referate, recenzii, eseuri istorice etc.).
 - Prezentarea unei teme de seminar;
 - Prezentarea unei recenzii
 - Participarea la discuții

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de aplicație
25.09.2023		

Data avizării	Semnătura responsabilului de program
28.09.2023	

Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament
29.09.2023	

Data aprobării în consiliul facultății	Semnătura decanului
29.09.2023	

